

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Odbor územního plánování
Staroměstské náměstí 6
110 15 Praha 1

V Provodově dne 1. 6. 2026

Podatel: Obec Provodov, sídlem Provodov 28, 763 45 Březůvky, IČO: 00284378,
zastoupená Ing. Janem Talašem, starostou

UPLATNĚNÍ PŘIPOMÍNEK K NÁVRHU ZMĚNY Č. 2 ÚZEMNÍHO ROZVOJOVÉHO PLÁNU A PLOŠNÉMU VYMEZENÍ AKCELERAČNÍCH A PODMÍNĚNĚ VHODNÝCH OBLASTÍ

I. ÚVODNÍ USTANOVENÍ A PROCESNÍ LIMITY

Obec Provodov (dále jen „**obec**“ nebo „**podatel**“) uplatňuje tímto podáním v plném souladu s kogentními ustanoveními § 97 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon (dále jen „**stavební zákon**“), a přiměřeně též § 37 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „**správní řád**“), zcela zásadní připomínky proti předloženému návrhu Změny č. 2 Územního rozvojového plánu (dále jen „**ÚRP**“), jež vymezuje oblasti pro urychlení budování obnovitelných zdrojů energie. Podatel uplatňuje své podání včas, v prekluzivní lhůtě stanovené vyhlášením veřejného projednání, tj. do 1. června 2026. Obec Provodov je záměrem dotčena mimořádně závažným a bezprostředním způsobem, neboť v jejím širším zájmovém území, tvořícím ochranný hydrologický plášť historického poutního pramene a součást Přírodního parku Vizovické vrchy, byly zpracovatelem ÚRP identifikovány lokality jakožto potenciálně vhodné pro plošné budování velkokapacitních větrných (VTE) a fotovoltaických elektráren (FVE). Podatel konstatuje, že předložený návrh Změny č. 2 ÚRP vykazuje hluboké a neodstranitelné věcné a procesní vady, je v rozporu s principem proporcionality a ochrany legitimního očekávání a zcela nezákonně bagatelizuje a pomíjí exaktní geologická rizika v horninovém systému karpatského flyše. Návrh se ocitá v rozporu s principem předběžné opatrnosti, popírá závazné regulativy aktuálního Územního plánu Provodov a rozporuje teleologický účel samotné unijní směrnice (EU) 2023/2413 (RED III).

Obec se kategoricky ohrazuje vůči jakékoliv klasifikaci území ve svém správním, hydrologickém či vizuálním zázemí za oblast určenou k urychlenému či podmíněnému rozvoji OZE a předkládá k tomu následující věcnou argumentaci.

II. VĚCNÉ PŘIPOMÍNKY

Obec Provodov jako samosprávný celek, jehož území je předmětem zvláštní ochrany z důvodu přítomnosti významného poutního areálu Malenisko, křehkého vodního režimu a cenné přírody, tímto předkládá své zásadní připomínky k návrhu Změny č. 2 Územního rozvojového plánu ČR.

Cílem tohoto dokumentu je poukázat na fakt, že navrhované vymezení ploch pro rozvoj obnovitelných zdrojů energie (OZE) v našem katastru postrádá dostatečnou reflexi místních hydrogeologických specifik, urbanistických hodnot a legislativních limitů. Uplatněné připomínky jsou formulovány tak, aby zajistily ochranu pramenišť, stabilitu svahů a dlouhodobě udržitelný rozvoj obce v souladu s prioritami lokálního územního plánování.

1. ZÁSADNÍ ROZPOR S PLATNOU ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACÍ OBCE

Plošné vymezování akceleračních oblastí se ocitá v absolutním, materiálním i formálním rozporu s platným Opatřením obecné povahy č. 1/2025 – Územní plán Provodov s prvky regulačního plánu. Tento vysoce podrobný a nedávno účinný dokument stanovuje pro dotčená stabilizovaná území mimořádně přísné a kogentní regulativy. Jsou v nich zakotveny zákazy jakékoliv výstavby, včetně drobných objektů, a striktní pravidla zapovídající zřizování trvalého oplocení s podezdívkou. Územní plán navíc definuje ochranu krajinné scény, kde ukládá normativní povinnost respektovat její charakter a bezvýjimečně vyloučit záměry stavební i nestavební povahy, které znehodnocují krajinný ráz. Technologické a provozní požadavky na instalaci gigantických VTE nebo rozlehlých FVE, vyžadující hlubinné betonové základy, trvalé bezpečnostní oplocení s podezdívkou, nevratné plošné zábory a vynětí dotčených pozemků z dosavadního režimu užívání, jsou s těmito závaznými lokálními regulativy objektivně a fyzicky neslučitelné.

Z právního hlediska představuje snaha pořizovatele Změny č. 2 ÚRP o plošné „přepsání“ těchto pravidel neakceptovatelný a excesivní zásah do ústavně zaručeného práva na územní samosprávu (ve smyslu čl. 8 a čl. 104 odst. 2 Ústavy ČR). Ačkoliv je Územní rozvojový plán hierarchicky nadřazeným nástrojem, státní správa jím nesmí de facto zneplatnit a zcela ignorovat detailní prostorovou regulaci na lokální úrovni. Územní plán Provodova vznikl na základě složitého vyvažování veřejných a soukromých zájmů, jež prošlo řádným procesem posouzení a testem proporcionality. **Silové prolomení této nedávno schválené regulace plošným státním nástrojem popírá základní zásady činnosti správních orgánů – konkrétně zásadu legitimního očekávání, princip právní jistoty chráněný v ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb.) a ústavní princip subsidiarity. Ignorování prvků regulačního plánu, na nichž se obecní samospráva legitimně usnesla, činí předložený návrh Změny č. 2 ÚRP v této části svévolným a z pohledu správního práva i konstantní judikatury správních soudů k Opatřením obecné povahy materiálně nezákonným.**

2. OCHRANA HYDROGEOLOGICKÝCH STRUKTUR A NEVYVRATITELNÁ GEOLOGICKÁ RIZIKA

Předložený návrh Opatření obecné povahy, jakož i související Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území (SEA), vykazují zjevnou vadu nepřezkoumatelnosti a absolutně selhávají v hodnocení objektivní geologické a hydrogeologické reality dotčeného území Provodovska. Tento fatální nedostatek zakládá materiální nezákonnost celého návrhu, neboť orgán územního plánování je dle příslušných zákonných ustanovení povinen šetřit veřejné zájmy a z úřední povinnosti důsledně vycházet ze spolehlivě zjištěného stavu věci.

Podatel akcentuje, že Provodov je celostátně významným poutním místem, jehož samotná historická i společenská podstata je od roku 1712 existenčně vázána na pramen Panny Marie Sněžné na Malenisku. Z exaktního geologického hlediska je geneze pramenů v této oblasti neoddelitelně spjata s mimořádně citlivými hydrogeologickými strukturami flyšového pásma Západních Karpat. Pro tento složitý horninový systém je fyzikálně určující extrémní náchylnost k plošným i hlubinným sesuvům půdy. Svahové nestability představují v katastru Provodova prokazatelné a neustále aktivní riziko, přičemž tyto devastační jevy mohou být bezprostředně spuštěny změnou obsahu podzemní vody či jakýmkoliv podkopáním exponovaných svahů.

Plánované umístění gigantických větrných elektráren (VTE) s výškovými parametry přes 200 metrů nebo rozlehlých solárních parků (FVE) v takto nestabilním masivu představuje ohrožení vodního režimu krajiny a jemného oběhu podzemních vod. Nezbytné stavební a technologické zásahy do podloží (zejména hlubinné železobetonové piloty sahající do hloubek desítek metrů či rozsáhlé liniové kabelové výkopy) představují masivní a invazivní zásah, který prokazatelně přetne puklinové a kapilární trasy v pevných pískovcových vrstvách a změní citlivé hydrostatické tlaky. Tímto zásahem dojde k nevratnému poškození přirozeného systému doplňování podzemní vody, který jakožto klíčový veřejný statek podléhá striktní ochraně dle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách (vodní zákon). Vedle nevratných statických dopadů hrozí i významné dynamické účinky, trvalé provozní vibrace přenášené spojitým skalním podložím z rotujících částí VTE zakládají dle objektivních fyzikálních jevů reálné riziko trvalého zakalování jímacích systémů jílovitými částicemi a nevratné ztráty vydatnosti pramenů.

Skutečnost, že urychlená výstavba průmyslové energetické infrastruktury nesmí mít významné negativní vlivy na životní prostředí ani destruovat jiné převažující veřejné zájmy, je stěžejním pilířem i samotného zákona č. 249/2025 Sb., o urychlení využívání obnovitelných zdrojů energie. Ponechání jakýchkoliv ploch v provodovském povodí byť jen v kategorii takzvané „podmíněně vhodných“ zón je naprostým popřením účelu tohoto zákona a nachází se v přímém rozporu s kogentním principem předběžné opatrnosti zakotveným v § 13 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí. **Tento právní princip striktně zapovídá odkládat preventivní opatření v situacích, kdy prokazatelně hrozí nebezpečí nenávratného poškození přírodních složek a veřejného zdraví. Z důvodu hrozící nenapravitelné majetkové, environmentální a kulturní újmy podatel nekompromisně požaduje, aby veškeré dotčené lokality v katastru Provodova i jeho širším hydrologickém zázemí byly okamžitě překlasifikovány do kategorie absolutně vyloučených ploch.**

3. DEVASTACE POUTNÍHO PROSTŘEDÍ – ZDRAVOTNÍ RIZIKA, AKUSTICKÝ A VIZUÁLNÍ SMOG

Poutní areál Malenisko a na něj organicky navázaný turistický a rekreační ruch jsou existenčně a funkčně závislé na garanci nenarušeného, klidového a stresu prostého prostředí. Umisťování velkokapacitních průmyslových větrných staveb (VTE) do širšího okolí tohoto duchovního centra představuje neakceptovatelný a protiprávní zásah do chráněných veřejných zájmů. Podatel namítá flagrantní zásah do ústavně zaručeného práva na příznivé životní prostředí (čl. 35 odst. 1 Listiny základních práv a svobod), práva na respektování soukromého a rodinného života (čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod) a do práva na ochranu veřejného zdraví garantovaného zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví. Současně jde o nepřipustný zásah do kvality prostředí z hlediska tzv. pohody bydlení a regulovaného chráněného zájmu, který v sobě integruje minimalizaci imisí hluku a zachování klidového potenciálu lokality.

Pořizovatel v návrhu a v hodnocení SEA zcela nepřezkoumatelně opomíjí specifika šíření nízkofrekvenčního hluku a infrazvuku ve specifickém podhorském údolním reliéfu Provodovska. Na rozdíl od městských aglomerací s vysokou hladinou tzv. hlukového pozadí se toto venkovské a lesní území vyznačuje hlubokým akustickým útlumem. Fyzikální povaha infrazvuku z masivních rotorů moderních VTE spočívá v tom, že se šíří na obrovské vzdálenosti s naprosto minimálním útlumem, nelze jej odstínit lesním porostem ani běžnými terénními překážkami a s vysokou mírou prostupuje zdívkou budov. Větrné turbíny produkují specifický pulzní infrazvuk a amplitudovou modulaci, které se zásadně odlišují od přirozeného hluku větru a působí na lidský organismus jako závažný fyziologický stresor.

Trvalá expozice obyvatel, návštěvníků a poutníků tomuto rytmickému akustickému pulzování v kombinaci se stroboskopickým efektem (problikávání vržených stínů z rotujících listů) prokazatelně vyvolává spánkovou deprivaci a chronickou únavu, což může druhotně vést až ke kardiovaskulárním potížím. Takovýto rozsáhlý vliv objektivně poškozují veřejné zdraví a zakládá riziko porušení hygienických limitů stanovených nařízením vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací. Jak navíc ukazuje recentní evropská judikatura (např. rozhodnutí francouzské Státní rady omezující výstavbu VTE z důvodu ochrany před hlukem), ignorování těchto rizik je v příkrém rozporu s principem předběžné opatrnosti. Takovýto vliv objektivně, materiálně a nevratně vylučuje naplnění smyslu klidového a poutního charakteru lokality.

4. EXTRÉMNÍ A NEPŘÍPUSTNÝ ZÁSAH DO KRAJINNÉHO RÁZU A KULTURNÍCH HODNOT REGIONU

Předložený návrh Změny č. 2 ÚRP a související koncepce vykazují fatální materiální rozpor s kogentními limity ochrany krajinného rázu, které jsou normativně zakotveny v ustanovení § 12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „ZOPK“). Podle tohoto ustanovení je chráněna estetická a přírodní hodnota krajinného rázu jakožto jedinečného atributu tvořeného přírodními, kulturními i historickými charakteristikami určitého místa či oblasti.

Území Provodovska bezprostředně sousedí a tvoří organický celek s Přírodním parkem Vizovické vrchy a z jižní strany volně navazuje na Chráněnou krajinnou oblast Bílé Karpaty, jež disponuje statusem biosférické rezervace UNESCO. Ráz krajiny kolem Provodova definuje malebná pahorkatina s mozaikou lesů a zemědělské půdy. Mezi hlavní hodnoty území patří

přírodní památka Čertův kámen na kopci Rýsov, která nese stopy zaniklého středověkého hradu ze 13. století – patrné jsou zde dodnes záseky pro trámové konstrukce i věžové opevnění. K duchovnímu a přírodnímu bohatství regionu neodmyslitelně patří pramen léčivé vody v lokalitě Malenisko, jenž tvoří jeden ze základních pilířů místní identity. Klíčovým vizuálním a estetickým znakem tohoto území je tedy zcela unikátní otevřená krajinná scéna s reliéfem dynamicky stoupajícím k horizontu, s dálkovými výhledy do krajiny z vyšších poloh, která je charakterizována dochovanou, historicky konzervovanou strukturou tradičního pasekářského osídlení s drobným prostorovým měřítkem.

Vnesení gigantických industriálních výškových dominant, jakými jsou moderní větrné elektrárny s celkovou výškou přesahující 200 až 250 metrů, či rozsáhlé průmyslové solární parky (FVE), představuje zjevně neakceptovatelnou, brutální a nevratnou destrukci tohoto harmonického měřítka krajiny. Jak konstantně a sjednocujícím způsobem dovozuje judikatura Nejvyššího správního soudu, zejména zásadní rozsudek ze dne 15. 9. 2010, č. j. 4 Ao 5/2010-48, „pro účely ochrany krajinného rázu tvoří základní parametr právě výška větrné elektrárny“. Nejvyšší správní soud v této souvislosti ve své judikatuře (např. rozsudek ze dne 9. 11. 2007, č. j. 2 As 35/2007-75) výslovně zdůrazňuje, že „nelze příliš velký zásah do harmonie krajiny zhojit či vyvažovat o to větším ekonomickým přínosem z výstavby obnovitelných zdrojů energie“. Základním a primárním účelem regulace podle § 12 ZOPK je totiž ochrana estetických, přírodních a kulturních hodnot před aktivitami, které tyto hodnoty jakkoliv snižují či znehodnocují.

Pořizovatelem předestřené Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území (SEA) vykazuje v této otázce závažnou vadu nepřezkoumatelnosti, neboť zcela diletantsky a formalisticky předpokládá, že takto drastické vizuální a prostorové dopady lze v zájmovém území minimalizovat či kompenzovat pomocí tzv. „zmírňujících opatření“. Tento právní i věcný předpoklad je v podhorské, členité a pohledově otevřené krajině Provodova zcela lichý a technicky neproveditelný. Při posuzování reálného vlivu VTE na krajinný ráz je nutno dle vědeckých poznatků i judikatury zohlednit princip tzv. „dynamiky vjemu“. Neustálý rotující pohyb listů obřího rotoru o průměru desítek metrů má z hlediska lidské fyziologie a vnímání absolutní vizuální dominanci, kterou nelze jakkoliv zamaskovat či potlačit statickým barevným nátěrem. Členitá morfologie terénu Provodovska navíc z principu vylučuje možnost jakéhokoliv pohledového odclonění těchto masivních staveb, neboť z okolních svahů a hřebenů se naskýtají trvalé nadhledy a podhledy, které by z jakéhokoliv bodu údolí činily z těchto industriálních prvků agresivní, nepatřičné dominanty popírající staletý ráz krajiny.

5. ROZPOR SE SMĚRNICÍ RED III A DEZINTERPRETACE ZÁKONA O URYCHLENÍ

Předložený návrh na vymezení akceleračních zón v oblasti Vizovických vrchů, konkrétně na území obce Provodov, považuji za věcně nesprávný a v přímém rozporu s teleologickým účelem směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2413, známé jako RED III.

Ustanovení čl. 15c odst. 1 písm. a) směrnice RED III ukládá členským státům povinnost alokovat zrychlenou výstavbu obnovitelných zdrojů primárně do lokalit umělých, zastavěných či znehodnocených, tedy do míst, u nichž se na základě předběžného posouzení neočekává významný negativní dopad na životní prostředí. Snaha aplikovat zrychlený režim na panenskou krajinu Vizovických vrchů představuje účelové obcházení dikce této směrnice. Takový postup ignoruje prioritu ochrany cenných ekosystémů a krajinného rázu, které mají být před plošnou výstavbou v rámci akceleračních zón chráněny.

Zákon o urychlení výstavby strategických projektů má za cíl vytvořit prostor právní jistoty a zefektivnit povolovací procesy tím, že tyto nástroje koncentruje do bezkonfliktních území. Zařazení katastru obce Provodov do těchto zón je v přímém rozporu s touto filozofií. Dotčené území je objektivně zatíženo rizikem trvalých ekologických střetů, zejména s ohledem na vysokou náchylnost zdejších svahů k sesuvům. Vnášení akceleračních zón do geologicky nestabilního a společensky konfliktního území nepředstavuje urychlení, ale naopak generuje procesní paralýzu. Každý záměr v této lokalitě bude nezbytně vyžadovat mimořádně náročné inženýrsko-geologické průzkumy a podrobné posuzování vlivů na životní prostředí, což je v přímém rozporu se základní myšlenkou zrychleného režimu.

Návrh v této podobě vnímám jako alibistické přenesení odpovědnosti státu na samosprávu a místní obyvatele. Stát tímto krokem vytváří falešná očekávání u investorů, kterým deklaruje akcelerační zónu v místě, kde jsou z objektivních důvodů, jako je geologie a krajinný ráz, očekávatelné vleklé spory a nutnost realizace nákladných sanačních opatření. Takový postup nevyužívá potenciál pro moderní energetiku, ale vytváří zbytečné třecí plochy mezi státem, obcí a veřejností.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem navrhuji, aby byla lokalita v katastru obce Provodov z návrhu akceleračních zón vyjmuta a aby byly jako prioritní plochy pro výstavbu obnovitelných zdrojů definovány lokality splňující definici brownfieldů a technicky vhodných ploch, které nebudou v rozporu s ochranou krajiny a geologickou stabilitou území.

6. ZÁSAH DO ÚSTAVNÍCH PRÁV SAMOSPRÁVY A OBCHÁZENÍ PRÁVA NA OCHRANU MAJETKU

Obec Provodov dále důrazně namítá, že postup pořizovatele představuje nezákonný a neproporcionální zásah do ústavně zaručeného práva na územní samosprávu ve smyslu čl. 8, čl. 100 odst. 1 a čl. 104 odst. 2 Ústavy ČR. Autoritativní vymezování rozvojových priorit metodou „shora-dolů“ popírá princip subsidiarity a maří výsledek lokální dohody vtělené do platného územního plánu obce z roku 2025. Stát tímto asymetricky a účelově přenáší negativní externality, jako jsou pokles tržních cen nemovitostí, likvidace turistického a poutního ruchu, hluková zátěž a zničení místních komunikací, na lokální obyvatelstvo. Tento postup, jehož důsledkem je zisk pro soukromé investory na úkor znehodnocení místních majetků, klasifikuje obec z materiálního hlediska jako nucené omezení vlastnického práva bez adekvátní ústavní kompenzace dle čl. 11 Listiny základních práv a svobod. Slibované podíly na výnosech nemohou v žádném případě nahradit zničení poutního areálu Malenisko a ztrátu léčivého pramene, které jsou nezaměnitelnými hodnotami obce.

III. NÁVRH NA VYDÁNÍ ROZHODNUTÍ

S ohledem na nesporné skutečnosti dokládající extrémní koncentraci geologických, hydrogeologických, urbanistických a legislativních střetů v území, Obec Provodov navrhuje, aby Ministerstvo pro místní rozvoj konstatovalo, že dotčené území nespĺňuje kritéria pro zařazení do akceleračních ani podmíněně vhodných oblastí pro rozvoj OZE.

Z tohoto důvodu Obec Provodov navrhuje, aby Ministerstvo pro místní rozvoj v rámci vypořádání připomínek a v následném opatření obecné povahy rozhodlo tak, že veškeré lokality nacházející se ve správním obvodu Provodova i jeho funkčně navazujícím širším regionálním, hydrologickým a vizuálním prstenci budou zařazeny mezi zóny, kde je umístování staveb pro

OBEC PROVODOV

výrobu energie z obnovitelných zdrojů vyloučeno, a to z důvodu prokázaných rizik sesuvů, bezprostředního ohrožení poutního pramene na Malenisku a zachování unikátního krajinného rázu Přírodního parku Vizovické vrchy.

Současně Obec Provodov žádá Ministerstvo pro místní rozvoj a zpracovatele hodnocení SEA, aby se v souladu se zákonem s každým jednotlivým bodem uplatněným v těchto připomínkách podrobně, věcně a logicky vypořádali ve fázi vyhodnocení připomínek a v odůvodnění finálního znění opatření obecné povahy, jímž bude Změna č. 2 ÚRP vydána.

Obec Provodov tímto zároveň dává najevo, že v případě zahrnutí jakékoliv lokality v našem území do vymezených zón pro OZE, bude tento krok považovat za hrubé pochybení při posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. Veškeré následné negativní dopady na poutní a turistický provoz, stabilitu svahů či kvalitu života občanů ponese v plném rozsahu subjekt, který tuto lokalitu jako vhodnou identifikoval a schválil v rozporu s předloženými důkazy.

S pozdravem

.....
Ing. Jan Talaš
starosta obce